

De Monroe Price Moot Court Competition: een pleidooi

Rechtspraak

Willem F. Korthals Altes*

Jaarlijks heeft in Oxford een internationale pleitwedstrijd op het gebied van het mediarecht plaats. Teams uit alle delen van de wereld doen daaraan mee. Nederlandse studenten zouden de kans moeten grijpen zich hierbij aan te sluiten. Het is, behalve een bijzonder evenement, een unieke gelegenheid voor het leggen van contacten.

We zijn in Lydina in 2014. Dit land kent al eeuwen strijd tussen aanhangers van de twee belangrijkste religies: het Parduïsme, een godsdienst met één God en een soort bijbel (*Zoffter*), en het Saduja, een religie die meer op een intellectuele en morele leest is geschoeid. De Parduïsten vormen de overgrote meerderheid (75% tegen 20% Sadujisten, naast 5% Christenen, Hindoes en Moslims). Alle Parduïsten en een aanzienlijke minderheid van de Sadujisten behoren, net als in de meeste omringende landen, tot de bevolkingsgroep van de Malani's. Lydina kent een hoge internetdichtheid. Mede als gevolg van het gebruik van de sociale media zijn de conflicten tussen aanhangers van de beide groepen de laatste tijd fors toegenomen.

Begin 2014 verspreidt ene Deri Kutik, een jonge Sadujist, via de sociale media een boodschap waarin hij de waarden en de intellectuele en morele superioriteit van het Saduja beargumenteert. Ook roept hij op tot de bekering *by any means* van alle Parduïsten tot het Saduja. Hij bestrijdt verder, met wetenschappelijke onderbouwing, een passage uit het *Zoffter*, waarin staat dat ooit een ernstige epidemie heeft plaatsgevonden die een heilige met succes zou hebben afgewend.

Kutiks boodschap wordt overal in Lydina verspreid. Vervolgens ontstaan felle onlusten, met zo'n honderd gewonden (voor het grootste deel Sadujisten) en vernielingen tot gevolg. De regering laat de juridische reactie over aan de *Grand Parder*, de geestelijk leider van de Parduïsten, wiens salaris voor een deel door de Staat wordt betaald. De *Grand Parder* dagvaardt Kutik en DigiTube, de *video-sharing website* die voor de verspreiding van de boodschap is gebruikt, voor de rechter van Lydina.

Kutik en DigiTube worden in drie instanties veroordeeld voor de verspreiding van bovengenoemde boodschap. Basis

daarvoor is ten eerste het *Social Media Speech (SMS) Charter*, een regionaal verdrag dat de lidstaten onder meer opdraagt ervoor te zorgen dat de media in hun land aan de religieuze en ethische waarden van Malaanse cultuur en maatschappij voldoen en zich onthouden van het beledigen van God, religieuze symbolen en Heilige Schriften. Daarnaast heeft Lydina bij het ratificeren van BuPo-verdrag een voorbehoud bij de artikelen 18, 19 en 20 gemaakt in de zin dat 'bekeringsactiviteiten en andere handelingen die tot verdeeldheid tussen religies kunnen leiden, niet door het Verdrag worden beschermd'. Voorts staat in de *Content Integrity Act* van het land dat 'internet service providers niet verantwoordelijk voor de inhoud van boodschappen, blogs of video's op hun website zijn, zolang zij geen onwettig gedrag verspreiden'.

Kutik en DigiTube wenden zich dan tot het in deze zaken bevoegde *Universal Freedom of Expression Court*. Zij vechten daar de geldigheid en de onderhavige toepassing van het SMS Charter aan.

Aldus in het kort de casus van dit jaar in de *Monroe Price Moot Court Competition*. Sinds een jaar of acht komen universiteits-teams uit langzamerhand alle hoeken van de wereld in maart of april in het gebouw van de juridische faculteit van de University of Oxford bijeen om deel te nemen aan deze pleitwedstrijd, waarin het mediarecht altijd de juridische kern vormt. Bedoeling is vooral dat de deelnemers zich goed in alle aspecten van het recht op het gebied van de uitingsvrijheid (en in dit geval ook de godsdienstvrijheid) verdiepen. De bepalingen uit diverse internationale verdragen (EVRM, BuPo-verdrag, Universele Verklaring van de Rechten van de Mens, etc.) en de Amerikaanse grondwet mogen, evenals de daaruit voortgevloeide uitspraken van de bevoegde gerechten, bij de onderbouwing

* Mr. W.F. Korthals Altes is seniorrechter bij de Rechtbank Amsterdam en redacteur van *Mediaforum*.

van hun standpunten worden gebruikt. In de casus zijn diverse van deze uitspraken meer of minder herkenbaar verwerkt.

De competitie is aan een groot aantal regels gebonden die voor een eerlijk verloop moeten zorgen. Van de teams wordt verlangd dat zij de standpunten van beide partijen eerst in *memorials* op papier zetten en vervolgens in de pleitronden mondeling verdedigen. Dat betekent dat zij zich goed reken-schap moeten geven van de posities die zij als eisende en als verdedigende partij innemen. Het is dus noodzakelijk dat zij de zaak van alle kanten bekijken en in staat zijn de argumen-ten onderbouwd op een rijtje te zetten. Bij de beoordeling van de memorials wordt vooral naar de juridische argumentatie gekeken. Mochten in de casus onduidelijkheden (bijv. over de feiten) voorkomen, dan kunnen de deelnemers nadere vragen stellen. De antwoorden daarop worden aan alle teams bekend gemaakt.

Het verloop van de wedstrijd

De mondelinge verdediging verloopt steeds in wedstrijden tussen twee teams. Ieder van beide krijgt 45 minuten om zijn standpunt toe te lichten. Daarbij moeten zij ook bepalen hoe-veel tijd ze voor repliek en dupliek nodig denken te hebben. Het is echter allerm minst zo dat ze ongestoord 45 minuten lang hun verhaal kunnen houden. Integendeel. Ze mogen verwach-ten dat de rechters hen vele malen met vragen en opmerkingen onderbreken. Ze moeten die vragen bevredigend beantwoor-den en toch proberen alle relevante punten te bespreken. De deelnemers worden beoordeeld op hun wijze van presenteren, hun kennis en toepassing van feiten en recht, de opbouw van hun pleidooi en de kwaliteit van de beantwoording van vra-gen. Onnodig te zeggen dat deze mondelinge presentaties een levendig karakter kunnen hebben.

Afhankelijk van het aantal deelnemers komen alle teams minstens tweemaal aan bod. Ze vertegenwoordigen dus altijd tenminste één keer elk van beide partijen (maar gezien het aan-tal deelnemende teams meestal meermalen). Per match ken-nen drie rechters punten voor de prestaties van de teams toe. Opgeteld en samen met de al eerder bepaalde beoordeling van de memorials levert dat per match een winnaar op. De best sco-rende teams gaan naar de volgende ronde en dan komen een of meer eliminatierondes, met uiteindelijk een finale. Alles geschiedt in de Engelse taal.

De rechters in de pleitwedstrijd zijn rechters, officieren van justitie, advocaten, bedrijfsjuristen, journalisten, promovendi en anderen met een meer of minder professionele band met het mediarecht. Zij komen net als de deelnemers uit een groot aan-tal landen. Treden per wedstrijd in de voorronden drie rechters op, in de finale zijn dat er vijf. Voor de eindstrijd komt altijd een rechter uit een van de internationale gerechten (EHRM, African Court of Human Rights etc.) opdraven. En waar de voorronden in collegezalen van de juridische faculteit plaatsvinden, speelt de finale zich in de fraaie grote zaal van het Rhodes House af.

Monroe Price, de naamgever

De pleitwedstrijd ontleent haar naam aan Monroe Price, een gerenommeerde en inmiddels bejaarde Amerikaanse hoogle-raar mediarecht en initiatiefnemer van dit evenement. De Uni-versiteit van Oxford is de plaats van handeling van deze moot court competition, omdat Price daar een leerstoel bekleedt en de organisatie in handen van het Programme for Comparative Media Law and Policy (PCMLP) van deze universiteit is. Boven-dien is de universiteit in staat gastvrijheid bieden, doordat zij de deelnemers en de rechters in de diverse colleges kan huisves-ten. Zij brengen de nachten door in kamers die de studenten vanwege de Paasvakantie (doorgaans eind maart, begin april) tijdelijk hebben ontruimd. Voor maaltijden wordt gezorgd en dat betekent bijvoorbeeld dat men in Harry Potter-achtige eet-zalen een *vintage English breakfast* kan nuttigen.

De belangstelling voor de Monroe Price Moot Court Compe-tition is zo groot geworden dat sinds een paar jaar regionale voorronden nodig zijn om het aantal teams in Oxford beperkt te houden. Voorronden vinden in New Delhi (voor de landen van Zuid-Azië), Beijing (Oost-Azië), Belgrado (Zuidoost-Euro-pa), Caïro (Midden-Oosten) en New York (Noord- en Zuid-Amerika) plaats.

Wie zou denken dat je in bijvoorbeeld Beijing voorzichtig moet zijn met het bepleiten van de uitingsvrijheid, heeft het, in ieder geval wat deze pleitwedstrijd betreft, mis. Alle Chinese universiteitsteams verdedigden de positie van Deri Kutik en DigiTube bij de voorronden in Beijing met veel verve en waren goed in staat hun standpunt met allerlei uitspraken van het EHRM en het U.S. Supreme Court te onderbouwen. Dat China in vergelijking met bijvoorbeeld India nauwelijks een *mooting tradition* heeft, neemt niet weg dat ze – ook in dit opzicht – snel leren. En als men zou menen dat het Engels een belemmering vormt, staat daar tegenover dat het Servische team de eindron-de in Oxford enkele jaren geleden glorieus wist te winnen.

Waarom geen Nederlandse deelname?

Tegen deze achtergrond is het jammer dat, met uitzonde-ring van het Verenigd Koninkrijk en Ierland, West-Europa in Oxford de grote afwezige is. Uit Duitsland, Frankrijk, Spanje en Italië heb ik, voor zover ik weet, nog nooit een vertegenwoordi-ging gezien en ook ons eigen land schittert door afwezigheid. Slechts één keer deed onder leiding van Wouter Hins een ploeg van de Universiteit Leiden mee. Maar waar Nederland toch een oude traditie op het gebied van de uitingsvrijheid heeft hoog te houden en met het Engels niet zoveel moeite zou moeten heb-ben, lukt het blijkbaar niet vaker teams voor deze bijzondere pleitwedstrijd warm te krijgen.

Ja, het kost een hoop voorbereiding, ja, de eindronde speelt zich in tentamentijd af en, ja, wij hebben geen grote traditie op het gebied van pleitwedstrijden en debatteren. Daar tegenover staat evenwel dat het een unieke gelegenheid voor de deelne-mers is met studenten en toekomstige collega's uit een veel-heid van landen kennis te maken. Verder is de Monroe Price Moot Court Competition een erg leuk evenement en krijg je daardoor de kans een kleine week in een van de oeroude col-leges van Oxford door te brengen. Wat wil je nog meer?